

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 61/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práv upravených v čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 115/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. decembra 2008 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé prejednanie svojej záležitosti nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom a práva na účinné právne prostriedky pred národným orgánom podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 115/2006.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že na okresnom súde podal žalobu 30. októbra 2006. Po doručení výzvy okresného súdu na zaplatenie súdneho poplatku 30. januára 2007 podal sťažovateľ 19. septembra 2007 sťažnosť na prieťahy v konaní. Predseda okresného súdu sťažovateľovi odpovedal až 11. júla 2008, keď mu oznámil, že konanie vedené pod sp. zn. 36 C 115/2006 bolo uznesením z 21. marca 2007 zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3. mája 2007. Sťažovateľ uvádza, že predmetné uznesenie mu bolo doručené až 28. augusta 2008. Z príloh priložených k sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal odvolanie proti označenému uzneseniu z 21. marca 2007 vydanému v konaní pod sp. zn. 36 C 115/2006 v deň jeho doručenia, t. j. 28. augusta 2008.

Ďalej z predložených príloh vyplýva, že Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) konanie o odvolaní sťažovateľa proti označenému uzneseniu okresnému súdu vedie pod sp. zn. 23 Co 226/2008. Predsedníčka konajúceho senátu krajského súdu výzvou zo 16. októbra 2008 požiadala sťažovateľa, aby oznámil, či sa 10. a 11. apríla 2007 zdržiaval na adrese svojho trvalého pobytu, resp. aby oznámil, kde sa nachádzal, a aby o tom predložil dôkazy, prípadne aby označil dôkazy, aby ich súd mohol vykonať. Ústavný súd na krajskom súde zistil, že sťažovateľ na túto výzvu reagoval až 27. októbra 2008, keď oznámil, že si toto nepamätá, a navrhol zisťovanie cez Slovenskú poštu. Dňa 29. októbra 2008 krajský súd odvolanie sťažovateľa odmietol, t. j. v čase doručenia sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu bolo už o odvolaní proti označenému uzneseniu okresného súdu rozhodnuté. Dňa 9. decembra 2008 podal sťažovateľ dovolanie, ktoré doplnil 15. januára 2009, a spis sa t. č. nachádza u vyššieho súdneho úradníka na okresnom súde.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„II.A. Okresný súd v Trnave porušil základné práva D. B. garantované čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru, ktorým je Slovenská republika viazaná a čl. 46 ods. 1 – právo na súdnu ochranu garantované Ústavou Slovenskej republiky.

II.B. Okresný súd v Trnave je povinný zaplatiť D. B. primerané zadostučinenie vo výške 100.000,- Sk v lehote 15 dní od doručenia Nálezu Ústavného súdu.

II.C. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresného súdu v Trnave... a prikazuje súdu konať bez ďalších prieťahov tak, aby konanie na prvostupňovom súde prebehlo do konca roka 2008.

II.D. Okresný súd v Trnave je povinný zaplatiť trovy konania a advokáta v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.“

Sťažovateľ žiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé prejednanie svojej záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný právny prostriedok podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto už citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nie je príslušný na preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, pretože preskúmanie tohto rozhodnutia patrí v prvom rade do právomoci všeobecného súdu. Z predložených príloh, ako aj zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že krajský súd odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 21. marca 2007 vydanému v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 115/2006, ktoré bolo

sťažovateľovi doručené až 28. augusta 2008 a proti ktorému sťažovateľ podal 28. augusta 2008 odvolanie, v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 226/2008 29. októbra 2008 odmietol. Dňa 9. decembra 2008 podal sťažovateľ dovolanie, t. j. v súlade s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde a v súlade s princípom subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa domáha ochrany svojich práv v systéme všeobecných súdov. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2009